

dp

JUSTÍCIA I PAU

Memòria d'activitats 2022

Introducció

Per a Justícia i Pau Barcelona, l'any 2022 ha suposat un any per començar a implementar les línies del pla estratègic fruit del treball intern de tots els eixos i comissions que conformen l'entitat. Superada ja l'etapa de pandèmia dels anys 2020-2021, l'activitat s'ha reprès amb normalitat.

Enguany, a més de les activitats clau de cada un dels eixos, s'ha engegat un projecte que es compon d'activitats múltiples, que vol fer arribar a públics diferents i en diferents espais de la ciutat, el llegat de la cultura de pau i els valors del diàleg, el respecte i la lluita a favor dels drets humans i la justícia global que l'Arcadi Oliveres defensava. Aquest projecte ha estat la Setmana per la Pau - Arcadi Oliveres 2022, que ha tingut una projecció pública important i ha visibilitzat la missió i els objectius de l'entitat tant entre la xarxa d'entitats i institucions involucrades en l'acció social i la lluita per la justícia global, com entre la ciutadania.

A l'Assemblea de socis i sòcies celebrada l'11 de juny de 2022, s'ha renovat la presidència i dos vocals essent escollides la M. Dolors Fernández, presidenta, Irene Monferrer i Maria Martínez, vocals.

El mes de novembre va quedar vacant de direcció de l'entitat i la permanent i la Junta han assumit la direcció de l'entitat. En tot aquest procés, la dedicació de l'equip tècnic ha estat cabdal per poder tirar endavant els projectes i activitats previstes i compromeses.

Com deia el nostre estimat Arcadi:

"Estem obligats, doncs, a no perdre l'esperança, però també hem de ser realistes i tinc clar que aquest no perdre l'esperança ens obliga a fer molts canvis i moltes feines immediates. Vaig aprendre que la paraula "crisi", etimològicament, vol dir "oportunitat".

Qui som

Som una entitat sense ànim de lucre que actua a Catalunya des de l'any 1968 i que té com a finalitat la promoció i defensa dels drets humans, la justícia social, la pau, la solidaritat i la protecció de la naturalesa.

Base social

429
persones

Voluntariat

144
persones

Equip tècnic

5
persones

Com treballem

Visió integral, global-local i transversal,

de la societat des de la perspectiva del treball
per la justícia, la pau i els drets humans.

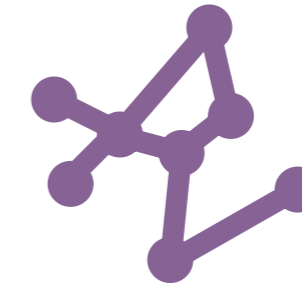
Orientació bàsica a la denúncia,

creació d'opinió i sensibilització que afavoreixi
canvis socials i polítics concrets, transformi
mentalitats i actituds socials i contribueixi a la
formació d'activistes socials.

Treball d'incidència política,

per influir sobre lleis, polítiques públiques i
criteris dels partits, dirigents, representants
polítics i parlaments.

Treball en xarxa

amb la resta de comissions de Justícia i Pau
i amb ONG, federacions i xarxes de la societat
civil que actuïn en els àmbits en els quals
volem incidir.

Visió crítica i independent

de qualsevol ideologia, partit o institució
pública que assenyali situacions contràries a
la justícia i els drets humans.

Identitat cristiana en la frontera,

sense deixar de banda que la nostra
motivació és l'Evangelí i la doctrina social.
La nostra tasca s'adreça a tota la societat
i treballem amb totes aquelles persones
o col·lectius amb els quals compartim uns
mateixos objectius.

2022 en xifres

50

Hem impartit o participat en 50 xerrades, tallers o debats públics.

 64

Hem publicat 64 articles, notícies i comunicats al nostre web.

 1.499

Hem arribat als 1.499 subscriptors/es al nostre butlletí digital.

161

Hem rebut 161 peticions de voluntariat (130 de voluntariat penitenciari).

125

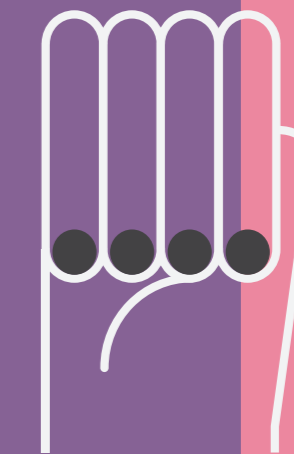
Hem comptabilitzat més de 125 aparicions a mitjans de comunicació.

 1.065

Hem arribat a les 1065 subscripcions al butlletí d'Ecoparròquia.

Principals activitats del 2022

Seguint els quatre eixos prioritaris d'acció definits pel document estratègic (2018-2022)

Eix de desenvolupament Humà integral

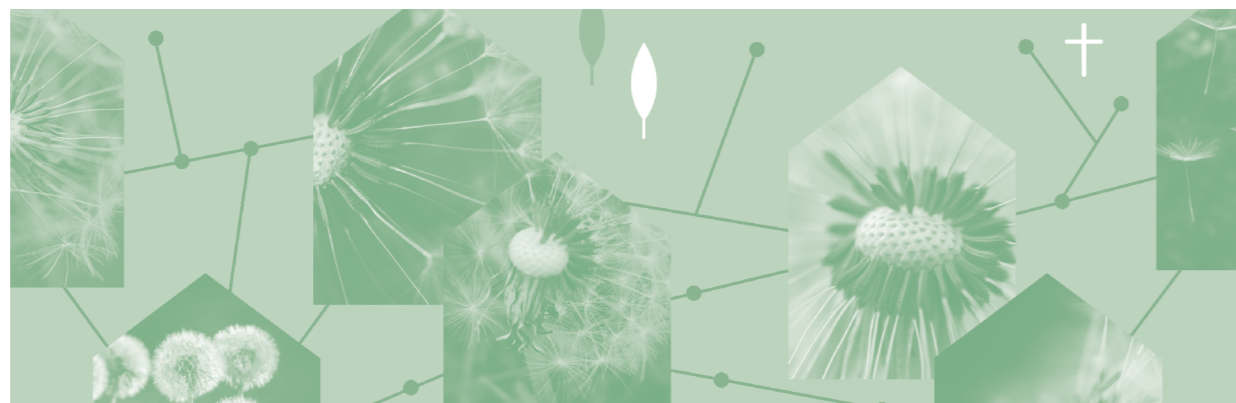
Volem promoure un model de desenvolupament humà global alternatiu, just, respectuós del bé comú i el medi ambient, que integri les poblacions i les capes socials més vulnerables.

Ecologia i justícia

Desenvolupament del projecte d'ECOPARRÒQUIES i dinamització de la Xarxa Laudato Si' que impulsa la conversió ecològica integral en el si de les comunitats cristianes. Des d'aquest grup de treball s'elaboren materials i es comparteixen iniciatives diverses. Enguany, s'ha incorporat la proposta "En l'òrbita del Creador", materials dirigits a infant i famílies. També s'han impartit xerrades i assessoraments a parròquies, entitats i comunitats religioses i s'ha publicat el llibre "Laudato Si, reflexions per a les celebracions dominicals del cicle A", que ha tingut una àmplia acollida.

En el marc de la Setmana Laudato si' 2022, celebrada el mes de maig, la Xarxa Laudato si' va organitzar l'acte "Avançant junts cap a una conversió ecològica integral" al voltant dels vídeos de la campanya "La conversió ecològica és possible", que mostra, a través d'exemples concrets, com en el si de la nostra església diocesana ja s'han començat a fer passos per assolir els objectius Laudato Si'.

Al mes d'octubre, es va organitzar una celebració ecumènica com a cloenda del Temps de la Creació.

Grup de treball sobre empreses transnacionals i drets humans

Seguim treballant en favor de les negociacions (UN) per un tractat internacional sobre drets humans i empreses, i participació en els fòrums alternatius d'ONG en la matèria. Membres del grup també participen del grup de treball empreses i drets humans de la Federació Catalana ONG (Lafede.cat) que va donar suport en l'organització d'una de les sessions del Cicle dels Dilluns dels Drets Humans.

eCO⁴

Empremta CO4 (eCO⁴) és un projecte educatiu basat en la metodologia d'aprenentatge i servei, que vol promoure un model cooperatiu d'educació per als ODS, des de la perspectiva de l'ecologia integral i la justícia global, que generi una petjada CO4 (Consciència, Coherència, Compromís i Constància) en la joventut, en centres/entitats i en la ciutadania.

Aquest any s'ha impulsat la tasca d'acció i de reflexió dels grups, s'han organitzat quatre trobades de joves presencials i altres de virtuals, s'ha dissenyat el web eCO⁴ i l'eCOmetre, dos instruments bàsics per a l'extensió del projecte. També s'ha elaborat la 1a part de la guia del projecte.

Art Descalç Per la Terra

Aquest projecte, que uneix Art, Natura i Espiritualitat, ha nascut en el sí d'Art Laudato Si', després de dos anys de reflexió conjunta amb un grup d'artistes, i s'ha concretat entorn als conflictes pels usos de la Terra fèrtil, en un itinerari que està previst que duri dos anys.

La primera passa del camí va ser la Trobada de meditació per la Terra que es va fer el novembre de 2022 a Vil·la Joana (Collserola). L'objectiu és viure un procés de connexió amb la natura a través de l'art per deixar-nos transformar i, des d'aquí, refermar el nostre compromís amb una nova manera de viure en la nostra casa comuna.

Eix de pau, diversitat i democràcia

Volem promoure i educar en la cultura de la pau, la no violència, la democràcia, la convivència, la cohesió social, el diàleg intercultural, interreligiós i interconviccional, i la cultura de l'hospitalitat amb les persones migrades.

Xarxa Interreligiosa per la Pau (XIP)

Continuem donant impuls i coordinant de la **Xarxa Interreligiosa per la Pau (XIP)**, formada per una desena d'organitzacions de diferents confessions religioses amb la finalitat de col·laborar junts en iniciatives en favor de la pau i la convivència.

Destaquem la 4a Jornada de la XIP amb el tema "Art, Espiritualitat i Pau" amb l'objectiu de mostrar com l'art pot expressar l'espiritualitat i el valor de la pau.

Conferències i xerrades a petició d'escoles, associacions i altres entitats sobre cultura de pau, immigració, refugiats i hospitalitat. Amb motiu del Dia Escolar de la No-Violència i la Pau (DENIP), Justícia i Pau es va fer present un any més a les escoles catalanes.

Enguany, hem realitzat un total de **30 activitats en diversos centres educatius del territori**. En aquestes xerrades i tallers

es tracten diferents reptes en la construcció de la pau en el món: la justícia social, els drets humans, la no violència, el desarmament, la cultura del diàleg, incloent alguns tallers relacionats amb la nostra campanya #ConflictMinerals. En aquestes activitats han participat més de 700 persones.

El 2022 destaca també tot el nostre suport i participació en diferents actes, iniciatives i manifestacions **en favor de la pau i en contra de la guerra a Ucraïna**.

Vam coorganitzar, amb altres entitats, l'acte **"Alliberament i Compromís: Referents"** per recordar a diverses persones que ens han deixat aquests últims anys i que són referents perquè han dedicat la seva vida a construir una societat més justa, més fraterna i sempre al costat de les persones en situació de major vulnerabilitat.

També hem participat de la **Campanya Banca Armada**, que denuncia la vinculació d'institucions bancàries espanyoles amb empreses fabricants d'armes a través del seu finançament.

El febrer vam **viatjar a Colòmbia** per participar d'una iniciativa impulsada per la *Comisión Intereclesial de Justicia y Paz Colombia*, amb l'objectiu de donar suport al seu treball i de valorar la viabilitat de treballar plegats en projectes de cooperació, en un futur.

Eix de Drets Humans

Volem contribuir a crear una cultura dels drets humans a la nostra societat i incidir socialment i políticament en la defensa de determinats drets humans especialment vulnerats, amb una atenció específica als drets socials i als drets dels col·lectius més silenciats.

Els Dilluns dels Drets Humans

El cicle de conferències "Els Dilluns dels Drets Humans" ha arribat a la seva vint-i-tresena edició. En aquest espai d'anàlisi de la realitat i les problemàtiques socials de major rellevància, enguany hem parlat sobre l'edatisme; els discursos d'odi; la salut mental i els joves en època post pandèmica; el dret a respirar i la defensa de la qualitat de l'aire; la socialització de les cures; el treball decent i les llums i ombres de la reforma laboral; els drets humans i les empreses transnacionals; i la cultura de la pau.

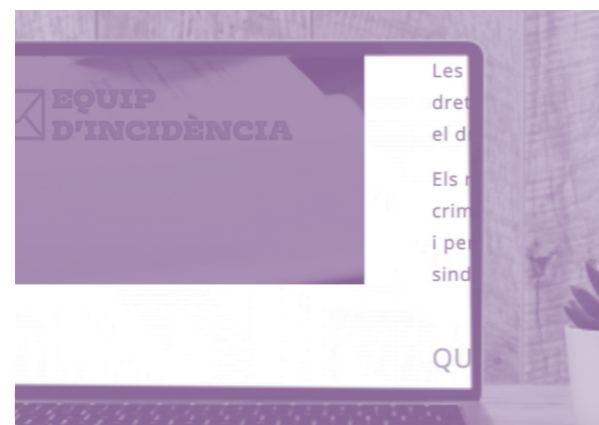
Plataforma pel dret a un treball decent

Hem continuat la nostra participació en aquesta iniciativa que ha realitzat diverses accions i comunicats amb motiu de la Jornada Mundial del Treball Decent i el Dia Internacional del Treball.

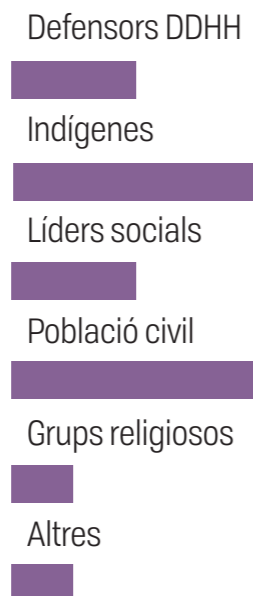
Equip d'incidència

L'equip d'incidència denuncia i actua davant les violacions greus de drets humans produïdes arreu del món, especialment les que afecten persones defensores dels drets humans i homes i dones líders socials. Aquest equip de persones voluntàries envia, durant tot l'any, cartes a diverses autoritats per fer pressió i demanar responsabilitats, alhora que fa seguiment dels casos que ens arriben. El 2022 s'ha fet seguiment de 14 casos, dels quals 6 entitats nacionals van prendre mesures per canviar la situació d'opressió.

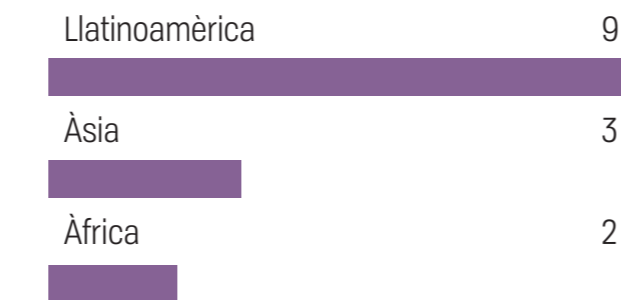

Perfil dels casos

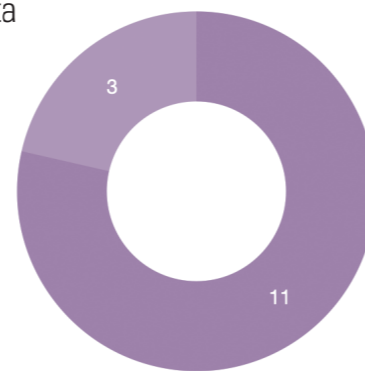
VÍCTIMES

REGIONS

● respostes positives
● sense resposta

Eix de Justícia Restaurativa

Volem promoure un model alternatiu de justícia penal, menys basat en el càstig i orientat a la restauració del dany causat pel delicte, la reincorporació social de la persona privada de llibertat i la reconciliació amb la víctima.

Voluntariat penitenciari

A l'inici de l'any es comptava amb 40 persones voluntàries en 9 presons de la província de Barcelona amb programes sobre educació, activitats culturals i acompanyament personal d'interns (homes i dones) durant i després de la condemna (projecte Suport). El nombre de persones voluntàries havia disminuït amb la pandèmia, però durant el 2022 s'han recuperat els números anteriors i tornem a tenir una setantena de persones desenvolupant aquest voluntariat.

Els diferents programes d'intervenció i activitats que es fan des de l'acompanyament penitenciari s'inclouen en els programes següents:

1. Programa d'animació sociocultural.
2. Programa d'acompanyament a la persona reclusa.
3. Programa d'acompanyament a dones sense referents familiars.
4. Programa de col·laboració docent.
5. Programa Suport d'acompanyament

a la sortida en llibertat.

6. Col·laboració en el projecte Cercles.cat per proporcionar suport i supervisió a persones que han comès delictes sexuals, que han mostrat voluntat de canvi, però que no compten amb una xarxa de suport social.

7. Programa de sensibilització social.

En el marc d'aquest últim programa s'han elaborat píndoles formatives en forma de petits vídeos que aproximen la realitat penitenciària a la població general:

Aprendre al centre penitenciari, sobre els centres de formació d'adults.
ENLLAÇ AL VÍDEO:
<https://youtu.be/sUMznL0bvr4>

Compartint la incertesa, sobre la relació entre la persona interna la voluntària. ENLLAÇ AL VÍDEO:
<https://youtu.be/YVuj2Fb5tiQ>

8. Programa de formació i acompanyament del voluntariat.

Finalment, hem participat en el I Congrés Estatal de Mentoria Social, celebrat a Pamplona. En la trobada van participar més de 200 persones, de diferents entitats estatals que porten a terme activitats de mentoria social amb diferents col·lectius.

Estudi “La salut mental en el sistema penitenciari català. Visió de conjunt i reptes”

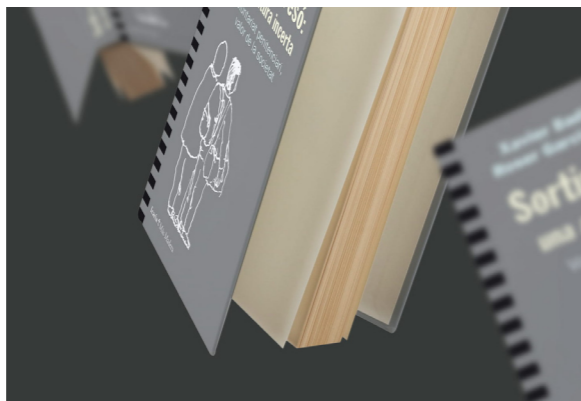
El 21 de desembre del 2022 es va presentar aquest estudi, sobre la salut mental a les presons, a mitjans de comunicació i a membres de l'administració pública. La publicació va tenir molt bona acollida i va aparèixer a més d'una trentena de mitjans.

El propòsit principal d'aquest, és afavorir una reflexió sobre la necessitat d'una atenció adequada a les persones amb problemes de salut mental, respectuosa de la seva dignitat humana i que promogui el seu benestar i desenvolupament.

El document s'emmarca dins de la campanya Radar de Privilegi Zero, sent aquest el primer informe de privilegi zero que publiquem.

“Sortir de la presó: una aventura incerta”

Durant tot l'any s'han fet diverses presentacions (Barcelona la Model i Barcelona UB, Sabadell, Terrassa, Igualada, Girona, Manresa) del **llibre “Sortir de la presó: una aventura incerta”** elaborat per un grup de persones voluntàries de l'entitat, amb els seus testimoniatge i relats de casos d'interns que han acompanyat. Cada acte de presentació ha estat una oportunitat per sensibilitzar la societat perquè afavoreixi la reinserció de les persones que han complert condemna.

Incidència social en favor d'una justícia restaurativa

Durant l'any hem seguit impartint xerrades de **sensibilització en favor d'un model de justícia restaurativa** sobre la realitat penitenciària, la justícia penal, la pena de mort, etc., en escoles, parròquies i diferents àmbits i participació en mitjans de comunicació.

Destaquem el nostre suport al comunicat “#ContencionsZero”, en el qual Justícia i Pau s'uneix al comunicat, juntament amb onze entitats més, en què es demana la creació d'un Grup de Treball al Parlament de Catalunya sobre contencions mecàniques i mesures alternatives als centres penitenciaris catalans, per transitar cap al model de contencions zero.

I ens hem fet presents a la Taula de Participació Social del Departament de Justícia, la Federació Catalana de Voluntariat Social i la Coordinadora d'ONG contra la Tortura.

Altres activitats destacades

La XVI celebració del Premi Joan Gomis

El Memorial Joan Gomis ha premiat la peça el reportatge *Dones sense llar, històries de supervivència*, de la periodista Claudia Frontino Gutiérrez per la profunditat de l'article i la visibilitat de les diverses realitats que viuen les dones afectades pels diferents tipus de sensellarisme. En la modalitat de trajectòria periodística, el jurat ha premiat la

Revista 5W pel seu compromís en dignificar la professió periodística i per la seva aposta per un periodisme rigorós i crític.

Espiritualitat ecològica: aprendre a viure d'una altra manera

Al novembre es va celebrar, a Manresa, la trobada anual de les Comissions catalanes i balears de Justícia i Pau juntament amb la trobada estatal de Justicia y Paz España sota el títol "Espiritualitat ecològica: aprendre a viure d'una altra manera".

Consell d'Innovació Pedagògica de Barcelona

Hem entrat a formar part del Consell d'Innovació Pedagògica de Barcelona, que està format per una comunitat de més de 150 entitats compromeses en la construcció d'una ciutat educadora a través de la creació i generació d'experiències educatives singulars. La seva naturalesa multidisciplinària i la seva

voluntat de generar vincles de proximitat amb la comunitat educativa i la ciutadania, fan del Consell una xarxa dinàmica d'experimentació educativa.

Setmana per la Pau – Arcadi Oliveres

Hem celebrat, per primer any, la **Setmana per la Pau – Arcadi Oliveres** amb l'objectiu de mantenir viu el seu missatge i el seu llegat. La setmana estava formada per quatre actes diversos amb l'objectiu d'esdevenir un espai de trobada, obert a la participació de tota la ciutadania.

ACTE D'INICI. L'acte d'inici va servir per donar conèixer les activitats que conformaven la Setmana i per visualitzar l'entrevista "El mètode Arcadi", elaborada pels mitjans La Directa i Crític.

CONVERSATORI. En el Conversatori "El lideratge de la joventut per a una Europa del futur" hi van participar un centenar de joves per plantejar les seves demandes sobre el futur, a dues representants de les institucions europees. Aquest acte es

va fer en col·laboració amb l'oficina del Parlament Europeu i la Comissió Europea a Barcelona.

LA PAU DEL COR. Aquest acte, a plaça de Sant Jaume, i amb la participació de gairebé 700 persones, va comptar amb la col·laboració de la Direcció General d'Assumptes Religiosos del Departament de Justícia de la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona, Càritas Diocesana de Barcelona, la XIP (Xarxa Interreligiosa per la Pau) i AUDIR. Des de Justícia i Pau es va proposar un espai interreligiós i interconviccional de silenci, meditació i vetlla per la pau, amb la participació de més d'una vintena de tradicions religioses i espirituals i diverses entitats laiques presents a la ciutat.

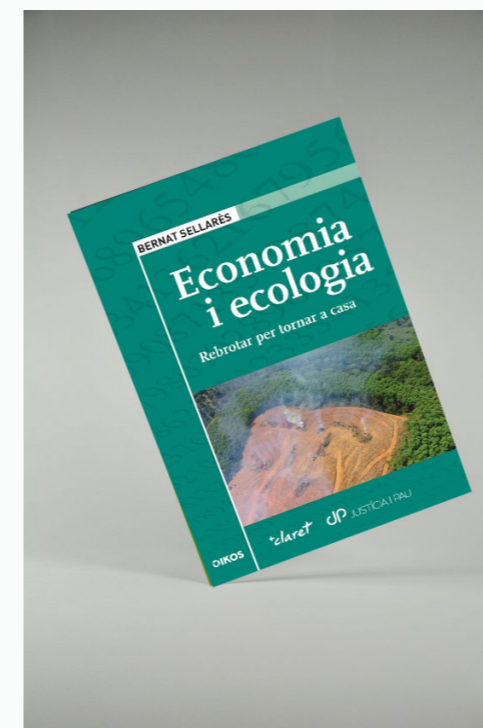
LA PLAÇA DEL DIÀLEG. La Plaça Universitat de Barcelona va acollir als centenars de persones que van anar prenent part de les diferents activitats que oferia l'acte. La proposta va tenir la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut Català Internacional per la Pau, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i Lafede.cat. Aquesta va ser una iniciativa per tornar a portar el missatge de l'Arcadi als carrers. Durant tot el dia, la plaça va acollir la instal·lació artística "Ser pacifista al segle XXI. Com contribuir a una cultura de pau ara i aquí?" amb l'objectiu de compartir els missatges més importants d'Oliveres i de generar espais de trobada, debat i conscienciació de la ciutadania en general. A la plaça també s'hi va instal·lar una gran carpa on es podia debatre sobre temes com desarmament, ecologia, fiscalitat justa, educació per la pau, justícia global o desigualtats amb membres de diverses entitats de pau.

La Plaça del Diàleg a diferents municipis

La 1a celebració de la Setmana per la Pau – Arcadi Oliveres també ha permès portar la instal·lació artística “Ser pacifista al segle XXI. Com contribuir a una cultura de pau ara i aquí?” a altres municipis com són Sant Cugat, Sabadell i Parets del Vallès.

Publicacions

Economia i Ecologia, Bernat Sellarès.

Economia i ecologia és el quart volum de la col·lecció Oikos publicada conjuntament per l'Editorial Claret i Justícia i Pau, l'objectiu de la qual és reflexionar sobre l'economia actual i el seu impacte en la societat des de la mirada de l'evangeli i de la doctrina social de l'Església, així com del testimoni de persones rellevants connectades amb la realitat quotidiana.

Laudato si'. Reflexions per a les Celebracions Dominicals - Cicle A.

En el marc del projecte Parròquies Ecosolidàries sorgeix aquesta iniciativa que pretén ajudar a aprofundir en l'evangeli del diumenge a partir de les aportacions de l'encíclica Laudato si'.

Comissions territorials

Justícia i Pau Barcelona és present al territori a Sabadell, Terrassa, Badalona, Maresme, Sant Just Desvern i Collblanc amb les seves comissions territorials gestionades en la seva totalitat per persones voluntàries i/o sòcies.

Cada comissió territorial treballa i col·labora en diferents xarxes locals d'entitats del tercer sector, de diàleg interreligiós i amb entitats cristianes de base, amb un perfil molt concret cadascuna d'elles.

Comissió de Terrassa

- Acompanyament a persones recluses a l'Hospital Penitenciari de Terrassa; diàleg interreligiós per la pau i ecologia.
- Celebració de la Jornada Mundial de la Pau: "Instruments per construir una pau duradora".

Sant Just Desvern

- Celebració de la Jornada Mundial de la Pau i molta implicació amb la vida local respecte als drets humans i migració i drets humans.

Collblanc

- Conferència oberta sobre "El discerniment espiritual".
- Participació en diverses activitats de la parròquia.
- Reunions amb centres educatius per establir noves col·laboracions.

Comissió de Sabadell

- Organització de la "Caminada Interreligiosa per la pau" i de les xerrades "Els cristians davant la guerra", "Salvant vides al Mediterrani" i "Dormir al carrer", entre d'altres.
- Treball continuat entorn el diàleg interreligiós, l'ecologia i la cultura de pau.

Maresme

- Diàleg interreligiós per la pau i la justícia global.
- Plataforma Aturem la guerra
- Campanya del TPAN (Tractat sobre la prohibició de les Armes Nuclears)

Badalona

- Drets de les persones migrades i diàleg interreligiós per la pau.

Justícia i Pau a Catalunya

Comissió de Lleida

Comissió de Solsona

Comissió de Manresa

Comissió de Girona

Comissió territorial de la Selva del Camp – L'Albiol (Tarragona)

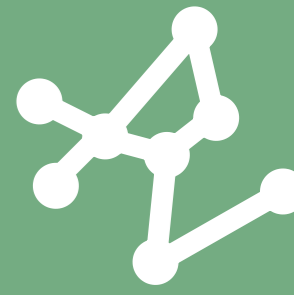
Justícia i Pau és una xarxa d'entitats independents, presents a diferents territoris corresponents a diferents diòcesis. Desenvolupem també accions conjuntes sota el nom de Justícia i Pau Catalunya i ens trobem un parell de vegades l'any, una a Catalunya per tal d'enfortir el treball del Consell Catalano-Balear de Justícia i Pau, i la segona a la ciutat de l'Estat que acull les Jornades anuals de la Comisión General de Justicia y Paz España.

A més de Barcelona, a Catalunya hi ha aquestes comissions:

Justícia i Pau a la xarxa estatal i a Europa

Justícia i Pau Barcelona ha participat en la trobada organitzada per la Comissió de *Justicia y Paz* de Espanya els dies 18, 19 i 20 de novembre de 2022 a la Cova de Manresa, i a continuat la seva presència i treball conjunt amb les Comissions de Justícia i Pau d'Europa.

Treball en xarxa

Un any més, s'ha treballat en estreta col·laboració amb diferents organitzacions. A més, tot aquest treball s'ha fet, com sempre, en col·laboració amb les comissions de Justícia i Pau de Catalunya.

Xarxes, federacions i altres espais dels quals formem part:

Entitats amb les quals hem col·laborat durant el 2022:

Xarxa de Justícia i Pau

Justícia i Pau de Catalunya

Comisión General de Justicia y Paz de España

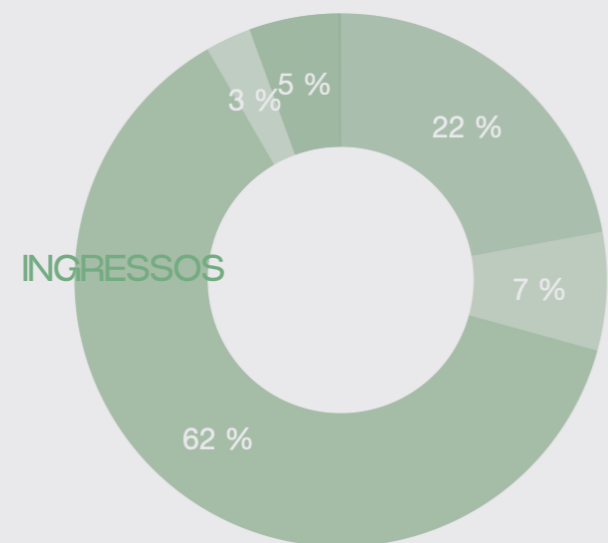
Justícia i Pau Europa

Rendició de comptes

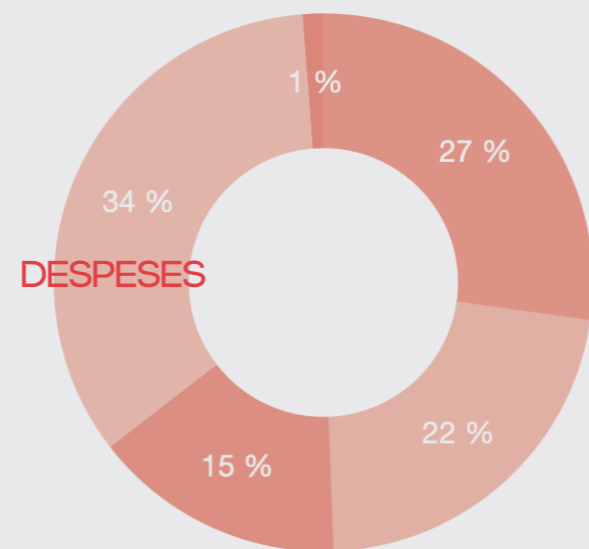
RESULTATS 2022

INGRESSOS	215.663,34
DESPESES	210.336,48
RESULTAT	5.326,86

Aportacions socis/sòcies	47.634,92	22,09%
Patrocini i col·laboracions	15.500,00	7,19%
Subvencions públiques	134.488,87	62,36%
Donatius	6.059,74	2,81%
Activitats remunerades	11.733,89	5,44%
Altres	245,92	0,11%
Total	215.663,34	100,00%

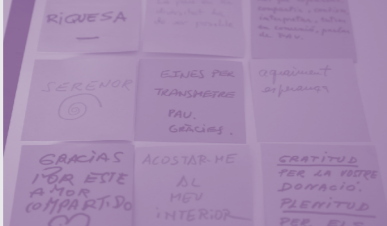
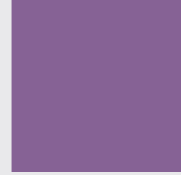

Sous d'estructura	57.260,08	27,22%
Personal de projectes	46.650,78	22,18%
Funcionament	31.788,55	15,11%
Campanyes i activitats	72.071,32	34,26%
Altres despeses	2.565,75	1,22%
Total	210.336,48	100,00%

Finançadors

Amb el suport de:

Memòria d'activitats 2022

